

Državni zbor Republike Slovenije, 29. 6. 2023

Slovenec Slovincu partner: gospodarska poslovna diaspora - del slovenskega gospodarskega prostora

Spoštovani minister za Slovence v zamejstvu in po svetu g. Arčon, podpredsednik Državnega zbora g. Danijel Krivec, predsednica komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu ga. Suzana Lep Šimenko, spoštovane poslanke in poslanci, dame in gospodje,

hvala za povabilo za aktivno udeležbo na tem srečanju.

Najprej hvala in čestitke izvajalkam Ipavčeve pesmi, skladatelja doma iz Šentjurja pri Celju, kjer sem hodil v osnovno šolo in iz katerega okolja je doma moja družina.

Kaj pomeni biti izseljenec? Tujec si do smrti na tuji zemlji. Vendar si tudi vse življenje in vse generacije Slovenec. Ali se spomnite Zupančičeve Dume, objavljene pred več kot sto leti?

Ali pa Cankarjevih besed »Jaz, bratje, pa vem za domovino, ta domovina je vredna najžlahtnejše krvi in najboljšega življenja«? S temi besedami, napisane v albumu s sliko Celjske gimnazije, ki so mi jo podarili prijatelji ob odhodu leta 1960, sem šel na pot izseljenišтва.

Za nas Slovenija ni majhna država, za nas je uspešna, demokratična in gospodarsko uspešna. Za nas ni naša in vaša, ampak ena sama Slovenija. Na tej poti sem bil vedno deležen lepe besede, pomoči, nasvetov slovenskih rojakov, katerim se danes tudi javno poklonim: g. Fonda, inženir Janez Ložar, Sofija Razbornik in nešteti drugi. Brez njih ne bi dosegel kar mi je uspelo. Hvala.

Slovenke in Slovenci v svetu smo zašli v poslovne vode, rapršeni smo po vsem svetu in organizirani preko SGBN v 30 slovenskih poslovnih organizacij. Tu se moram zahvaliti ministru Arčonu in Državni sekretarki Vesni Humar ter sodelavcem na Uradu, ki podpirajo to iniciativo.

Te organizacije, ki združujejo več kot 3000 podjetij z dvesto tisoč zaposlenimi, so tudi steber slovenstva po svetu. To so podjetja, ki so tehnološko razvita, konkurenčna, globalno prisotna, tudi kadar so manjša. V veliki večini so to družinska podjetja in, po kriteriju konkurenčnosti, uspešna.

Kaj je slovenstvo v poslovnem svetu? Vztrajnost, poštenost, trma, delavnost. Tu smo si enaki in tako tudi bolj konkurenčni v državah kjer smo se naselili.

To je izreden kapital znanja, tako trgov, kot tehnologij, ki ga slovensko gospodarstvo ne izkorišča. Inicijativa, kot je zamejsko gospodarsko koordinacija, o kateri bo govoril g. Wiesner, je treba pozdraviti in ji zaploskati. Ampak ena lastovka se ne naredi pomladi.

Zakaj pa ni več tega sodelovanja?

1. Malo se dandanes uči o Slovencih izven meja. V šolah pa tudi na fakultetah, vključno s programom Erasmus, se več naučijo o tretjih, ko pa o nas.
2. Slovenska poslovna mentaliteta je bolj podobna Slovinc Slovincu volk, kot pa kot je naše geslo »Posluj s Slovenci in zmaguj!«; t.j. win-win. Moramo graditi zaupanje in prva vrata na katere naj potrka slovenski podjetnik so naša vrata, vrata nas, slovenskih podjetnikov in naših organizacij po svetu.
3. Slovenija naj bolj izkoristi ta kapital s katerim bi povečala svoj izvoz z minimalnim vložkom in odličnimi rezultati. In vključitev tega potenciala ni samo vprašanje Urada, ampak vseh ostalih faktorjev, predvsem pa gospodarskih organizacij.
4. To velja predvsem za podjetja, ki se z redkimi izjemami vključujejo v zbornice, nekatera, vključno z državnimi multinacionalke, pa sploh ne.
5. Mi ne sodelujemo s samo slovenskimi podjetji, ampak tudi med seboj: program Alpe Adria, delovna prakse mladih, Brazilija in Argentina ipd., mi izkoriščamo ta potencial na vseh kontinentih.
6. Pozdravljamo iniciativo širjenja učenja slovenščine, nujno potrebujemo več študij o gospodarsko-poslovni diaspori in nadaljujemo z uporabo digitalnih platform oziroma adaptacijo novim tehnologijam. Plataformo, ki jo podpirata tako Urad kot Gospodarska diplomacija MZZ.
7. Mi bomo gradili zaupanje, da bomo vsi v tej poslovni džungli, kjer preživijo samo najboljši, še boljši in še bolj konkurenčni. Slovenski gospodarski prostor se z nami razširi in postaja močnejši.

Največja skrb je pritegniti Generacijo Z, mladih, izšolanih Slovenk in Slovencev, zato pozdravljam še posebej goste iz Argentine.

»POSLUJ S SLOVENKAMI IN SLOVENCMI IN ZMAGUJ.«

Hvala lepa.

Dr. Štefan Bogdan Barenboim Šalej